

# KLASSE EN MACHT

Spartacus is zich bewust van de noodzakelijkheid der klassenstrijd. Elke actie, gericht tegen uitbuiting en onderdrukking, wordt door ons toegelicht en zo mogelijk bevorderd. De strijd onder een zelfgekozen leiding, die verantwoording schuldig is aan de arbeiders, wordt dan ook steeds door ons gepropageerd. Natuurlijk is het ons niet om de strijd alleen te doen. Alleen een propagandist van de strijd, zonder die strijd een wezenlijke inhoud te geven, zou zinloos zijn. Strijd is een middel, om tot het doel te komen, n.l. een gemeenschap van vrije werkers. Een gemeenschap, waarin de arbeiders zelf het productie-apparaat beheren en de volle beschikking hebben over hun producten. Dus van loonslaaf tot vrije arbeider. Het is logisch dat zo'n gemeenschap niet uit de lucht komt vallen, maar dat er voor gestreden zal moeten worden. En het is noodzakelijk ons nu reeds vertrouwd te maken met die strijd voor een communistische gemeenschap. Reeds nu moeten we ons afvragen van welke middelen we in die strijd gebruik mogen maken. We denken daarbij vooral aan het al of niet gebruiken van geweld. Sommigen staan nog op het standpunt, dat het gebruik van geweld ongeoorloofd is.

Wij kunnen het daarmee niet eens zijn. Wij kennen de arbeiders het volste recht toe, om zich desnoods met geweld te verzetten tegen hun uitsluiting. We vragen ons zelfs af, of zij, die bij een revolutie aan de kant gaan staan, of protesteren tegen het gebruik van geweld, hun geweten niet zwaarder belasten, dan zij die actief aan die revolutie deelnemen. Vergeten we vooral niet, dat de

machthebbers nooit vrijwillig van hun macht afstand doen. Zij zijn niet behept met ethische bezwaren en zullen van alle machtsmiddelen gebruik maken om de strijd van het proletariaat te onderdrukken. Hier blijft als laatste redmiddel over, de macht van de arbeidersklasse, gesteund door wapens. Wanneer de arbeiders om ethische of andere redenen hiervan zouden afzien, zouden ze daarmee de revolutie prijsgeven, waardoor een maatschappijvorm zou blijven voortbestaan, die oneindig meer slachtoffers eist (maar dan in hoofdzaak van de arbeidersklasse) dan welke revolutie ook.

Ook wordt wel eens beweerd, dat het zo moeilijk zal zijn om in een revolutie de boerenbevolking mee te krijgen, omdat ze in wezen reactionair zou zijn. En of het dan geoorloofd zal zijn om dwang te gebruiken, indien die boerenbevolking weigert haar product aan de gemeenschap te leveren. Dat de boerenbevolking in het algemeen reactionair is, is niet geheel juist. In sommige landen misschien, zoals b.v. in Frankrijk, waar het leven op het platteland nog zoveel voordelen heeft bij dat van de stedelingen. Maar denken we eens aan de Russische revolutie en speciaal dan aan de Oekraïne. Hier was de boerenbevolking vooral niet minder revolutionair dan de anderen. De bloedige strijd tussen het rode leger en de boeren verzameld rondom Machno, was een gevolg van hun weigering, hun producten aan de centrale regering der Bolsjewiki te leveren. Niet omdat ze reactionair waren. Integendeel, ze wilden hun producten alleen leveren aan de arbeidersraden.

Bij dat alles komt nog, dat de landbouw zodanig

georganiseerd is (we kunnen haast zeggen ge-industrialiseerd), dat de plattelandsbevolking niet minder verarmd is dan de arbeiders in de grote industrieplaatsen. Mocht bij een revolutie een deel der boerenbevolking de maatregelen, genomen door de arbeiders zelf, in plaats door een centrale macht, toch saboteren, dan zijn de arbeiders volkomen gerechtigd dwang te gebruiken. Ze staan dan voor de keus dwang te gebruiken of de revolutie te laten mislukken. En een revolutie te laten mislukken terwille van de belangen van een reactionair deel der bevolking, zou zinloos zijn.

Natuurlijk moet ook de gemeenschap aan zijn verplichtingen voldoen. Het spreekt vanzelf, dat elke bedrijfstak, dus ook de landbouw, een gelijkberechtigd deel van de gemeenschap behoort te zijn. Levert dus de landbouw zijn producten aan de gemeenschap, dan heeft ze het recht op een gelijke hoeveelheid producten (gemeten in arbeidsuren) in de vorm van levensonderhoud, landbouw-werktuigen, kunstmest enz.

Dit alles neemt niet weg, dat wij het gevaar van het aanwenden van geweld inzien. Het risico dat een bepaalde groepering de macht tot zich trekt, bestaat zeer zeker. Daarom geen centraal machts-apparaat maar gewapende bedrijfsarbeiders. Daarbij, er is geen weg zonder risico. Strijd sluit altijd risico in.

Tenslotte dit nog. Revoluties worden niet gemaakt. Ze worden geboren uit de ellendige levensomstandigheden van de arbeidersklasse, die ook niet vrij is in het kiezen van haar middelen. Onze taak is, het te bevorderen, dat die klasse een macht gaat worden, die in revolutionaire perioden van betekenis blijkt te zijn. Een macht, die in staat is, datgene te verwezenlijken, waarvoor wij dagelijks strijden, n.l. het Vrije Communisme.

In het O.V.B. Keulen en Aken niet in één dag kunnen worden gebouwd. Wanneer dus het landelijke O.V.B. na zal streven, om geleidelijk de weg van dit inzicht in te slaan, en zij althans, Amsterdam en anderen de gelegenheid geeft hun inzichten te propageren en zover mogelijk toe te passen, dan menen wij, dat er een mogelijkheid is om actief in het O.V.B. en haar grootmaking te arbeiden.

Het is ons bekend, dat Amsterdam een compromis in die richting nastreeft. Wij juichen dat van harte toe. Wanneer de organisatievorm van het O.V.B. in de gegeven omstandigheden, krachtens de wijze van zijn ontstaan uit een vakcentrale (E.V.C.), moeilijk anders kon worden, dan zij werd, dan moet men beseffen, dat wat nu geformuleerd werd als statuten en reglement geen dwangbuis mag worden voor diegenen, die meer rekening willen houden met de eisen waaraan een komende nieuwe arbeidersbeweging zal moeten voldoen. Laat men dus in dit opzicht Amsterdam geen dwang opleggen. Laat anderzijds Amsterdam en diegenen die het met haar eens zijn, al het mogelijke doen om, op de basis van eigen grondstellingen, een zo goed mogelijk organisatorische samenwerking te bereiken.

Gunné men anderen (de echte vakcentrale-kringen) de vrede van de boer die kiespijn heeft, over de dan bestaande organisatorische verschillen. Laat men er zelf in het O.V.B. van uitgaan, dat federatief gestreefd moet worden naar de juiste vormen van nieuwe strijd. Dan, dat is onze overtuiging, zullen allen kunnen werken aan de uitbouw van het O.V.B. een uitbouw, wat betreft het ledental, een uitbouw wat betreft het begrip van strijdorganisatie, want beide heeft het O.V.B. zo buitengewoon hard nodig.

## VERGADERINGEN

Vrijdag 3 December 's avonds 8 uur.

Cursusvergadering. Onderwerp:

De opvattingen van de Democratische Jeugd (Doorbraak-groep) ingeleid door een dier jongeren. Gebouw „Westeinde“ aan het Westeinde.

Vrijdag 10 December 's avonds 8 uur.

Lezersvergadering Spartacus. Wordt ook nader geconvoceerd.

Onderwerp: De positie van de arbeidersklasse en onze taak.

4 DECEMBER 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 48

# SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur  
**R. HULSMAN**

*Proletariërs aller landen, verenigt U!*

Red. en Adm.:  
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.  
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.  
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

## Israelische Problemen

Toen nog geen jaar geleden de Arabische legers van drie kanten Palestina binnenvielen, dachten zeer velen, dat de Joden een nieuwe tragedie tegemoet gingen. We wisten immers, dat de Arabieren en Egyptenaren de volledige steun van Engeland hadden. En velen dachten, dat dit handjevol Joden in Palestina vechtend ten onder zou gaan. En zelfs toen zij in Mei van dit jaar, vol moed en hoop in een nieuwe toekomst, de Joodse Staat uitriepen, twijfelden wij, of dit staatje zich kon handhaven temidden van zoveel vijanden.

Langzamerhand werd het duidelijk, dat ondanks hun numerieke minderheid de Joden militair de sterkste waren en nu kunnen we gerust zeggen, dat de Arabieren volledig moesten wijken. De Joden hebben gevochten uit bittere noodzaak, voor hen was het een strijd om het bestaan, niet alleen voor diegenen, die reeds in Palestina waren, maar ook voor de duizenden die als displaced persons een ellendig bestaan in de kampen voerden.

Waarvoor vochten de Arabische legers? Zij vochten voor de belangen van de heersers, de Emirs, de grootgrondbezitters en oliekoninkingen. Het is een onomstotelijke waarheid, dat de meeste Arabische fellachen, die in de dorpen in de nabijheid van de Joodse nederzettingen woonden, geen vijandschap voor de Joden voelden, en zeker niet genegen waren tot strijd. Er zijn gevallen bekend van wederzijdse hulp in de oorlogstijd. Zo ook is het bekend, dat de leiders van het Joodse kinderdorp Ben Shemen gewaarschuwd werden door naburige Arabieren, dat zij beter deden de kinderen te evacueren, en deze Arabieren hebben de kinderen toen zelf door de gevaarlijke zones geleid.

Deze feiten zullen ongetwijfeld tot de overwinning hebben bijgedragen.

Zo is de Joodse staat dan nu een feit geworden en daarmee zijn geheel nieuwe verhoudingen gegroeid op het gebied, dat, hoewel klein, toch altijd een belangrijke rol in de wereldpolitiek heeft gespeeld.

Palestina heeft en door zijn strategische ligging en door het feit, dat de oliepijpleiding van Irak in Haifa uitmondt, altijd de begeerte opgewekt van de imperialistische machten. En ook in de oorlog, die

er nu gevoerd is en die nog niet geheel ten einde is, hebben deze imperialistische machtsbegeerten een rol gespeeld. Het is b.v. bekend geworden, dat, nadat de Engelsen Palestina verlaten hadden, de Joden wapens uit Oost-Europa kregen. Deze eerste wapenzendingen in een tijd, dat de toestand voor de Joden daar uiterst benard was, heeft zeker belangrijk bijgedragen tot de latere overwinningen van Israël.

Anderzijds blijkt uit de politiek van de UNO en zeer zeker uit de zigzagpolitiek van Amerika, die in werkelijkheid de UNO beheerst, dat Amerika Israël onder controle wil houden.

Deze strijd van de wereldmachten om Palestina is niet nieuw. Als we van nieuwe verhoudingen spreken bedoelen we de nieuwe verhoudingen, waaronder de mensen daar komen te leven. Immers kort na de eerste wereldoorlog begon de immigratie op ruimere schaal naar Palestina, een immigratie, aangemoedigd door de Balfourverklaring, waarin door Engeland aan de Joden een „Nationaal Tehuis“ in Palestina werd toegezegd. De eerste kolonisten hadden met ontzaglijke moeilijkheden te kampen. Niet alleen in de strijd met de natuur (moerassen, klimaat enz.), maar ook overvallen van Bedoeïnen en Arabieren bemoeilijkten hun bestaan. Zo is Palestina van meet af aan opgebouwd, met „het zwaard en de ploeg“. Hoe gaarne de kolonisten ook het zwaard in een ploeg zouden hebben omgebuwd, het was hun niet vergund. In de allereerste plaats niet, omdat Engeland, dat het mandaat over Palestina had, het de Arabieren naar de zin wilde maken, die immers de olie-concessies te vergeven hadden. En de Arabische grootgrondbezitters voelden niets voor de aantasting van het eeuwenlang bestaande feodale stelsel.

Uit de noodzaak zich te verdedigen ontstond de organisatie de Hagannah, die illegaal moest werken, omdat Engeland de Joden het bezit van wapenen verbood. Deze Hagannah was een echte arbeidersmilitie, die alleen optrad, wanneer de kolonie aangevallen werd, en waarvan de leden door de kolonie werden aangewezen. Zoals we weten, werkte het merendeel der kolonies als arbeiderscollectieven.

Oorspronkelijk meer als experiment beschouwd, bleken ze al spoedig de vorm te zijn, die voor het leven en de mensen aldaar de meest geschikte was.

Verscheidene arbeidersorganisaties groeiden uit deze collectieven, waarvan weldra de Histadruth de machtigste werd. Als vakvereniging omvatte ze nagenoeg geheel werkend Palestina, wat ruim 72 % van de bevolking was. Ziekenhuizen en theaters werden door de Histadruth gebouwd, kranten uitgegeven.

De Hagannah is door de jongste ontwikkeling van illegale arbeidersmilitie uitgegroeid tot de sterke militaire macht van de staat Israël. Ze staat nu onder het directe opperbevel van de Minister van Oorlog, ze is een staand leger, zoals iedere natie dat heeft. Daardoor is de Hagannah dus in werkelijkheid de controle van de arbeiders ontgroeid, ze is tot staatsapparaat geworden. Welke consequenties dat voor de toekomst zal hebben, moeten we nog afwachten. Wordt ook de Histadruth ingeschakeld in het staatsapparaat? We hebben in de berichten, die uit het land kwamen, nog niets gevonden dat daarop wijst. Volgens een artikel van Arthur Koestler in „Elsevier“ van 25-9-'48 zou de Histadruth zo een geweldige economische macht vormen, dat men van een staat in de staat zou kunnen spreken.

Op het ogenblik beschikken we niet over het nodige materiaal om deze mededelingen te kunnen controleren. De positie van de Histadruth zal zeker onder de ogen moeten worden gezien. Wel hebben we verondersteld, dat nu Israël een officiële regering heeft gekregen, het spoedig uit zou zijn met de vrije arbeiderscollectieven. Bij nadere beschouwing echter zou dat toch niet per se het geval hoeven te zijn. We mogen niet uit het oog verliezen, dat deze collectieven zich vijf en twintig jaar hebben kunnen handhaven. Er is een generatie opgegroeid, die niet anders gekend heeft, terwijl ook de communale levenswijze zo in de mensen is gegroeid, dat zij dit zeker niet makkelijk zullen prijsgeven. De arbeiders uit de collectieven zijn sinds jaren gewend zelf te beslissen, dat betekent zelf over de vraagstukken na te denken en zij zullen zich daarom niet zo gauw gewonnen geven voor een propaganda, die tot doel zou hebben om hun in hun rechten te beknotten. In het feit, dat de arbeiders door de oorlogsomstandigheden hun gewapende macht aan het centrale commando van

## Het O.V.B. en de zelfbeweging van de arbeidersklasse

Voor zover ons bekend, is het officiële verslag van het oprichtingscongres van het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties nog niet verschenen. Dat maakt het niet gemakkelijk, meer in details te treden, dan wij in ons eigen, uiteraard maar zeer korte, verslag in ons nummer van 6 November deden. De wijze waarop op dat congres de voorstellen van de groep Amsterdam aan de kant zijn geschoven, was voor ons, die daarin veel goeds zagen, wel zeer teleurstellend. Die teleurstelling gold niet eens zozeer het feit, dat die voorstellen niet werden aanvaard, want wij hebben er oog voor, dat de ontwikkeling naar een nieuwe arbeidersbeweging in een periode, zoals wij nu in Nederland doormaken, maar geleidelijk kan plaats vinden. Althans geldt dat, wanneer wij die beweging eens uitsluitend bezien als een kwestie van organisatorische vormgeving en daarmee verband houdende beginselverklaringen, zoals in het O.V.B. aan de orde was, terwijl het begrip „nieuwe arbeidersbeweging“ natuurlijk veel meer is. Het is zelfs waarschijnlijk, dat indiens eens de arbeidersklasse werkelijk zelfstandig tot massa-beweging komt en naar daarbij behorende organisatorische vormgeving gaat streven, zij zeer snel over organisaties als het O.V.B. heen zal groeien. Wij nemen aan, dat ook diegenen, die nu met hun volle instemming achter de congresbesluiten van het O.V.B. staan, t.z.t. zulke georganiseerde massa-bewegingen zullen toejuichen, wanneer zij inzien, dat het dan nieuwe ook beter zal zijn. Evenzeer

Vervolg van pag. 3; 3e kolom worden. Ze beschouwen hen als wezens van een lagere orde. Dit is de achtergrond van de Bondowoso-affaire. Doch niet van de Bondowosozaak alleen! Alle rechtszittingen van de laatste tijd; waarbij aan het licht komt, hoe beestachtig en hoe mensonterend gehandeld werd en wordt, hebben een zelfde achtergrond. De basis van deze excessen is het stelsel, dat de gelegenheid schept tot mishandeling, vernedering, machtsmisbruik. Een stelsel, dat berust op macht en overheersing. .... De zitting duurt voort. Ze duurt lang, maar niet eeuwig!

Maar, zoals gezegd, het is ons duidelijk, dat ook



de regering moesten onderwerpen, schuilt natuurlijk een gevaar.

De practijk zal ook in deze kwestie moeten uitwijzen waar dit op de duur pp uitloopt.

Het bestaan van een sterk militair apparaat heeft zeker in een land als Palestina veel te betekenen. Want Israël ligt immers temidden van een Arabische wereld, waar nog steeds de feodale vorsten de macht in handen hebben. Een land als Israël, met zijn aanzienlijke Europese bevolking, zijn sterk proletariaat en zijn snel uitbreidend industrie-apparaat, zal zeker nog meer dan vroeger het geval was, zijn zuigkracht uitoefenen op de Arabische arbeiders- en boerenbevolking. De levensstandaard van de Israelische bevolking zal aanmerkelijk hoger zijn dan die van de omringende Arabische. Het kan niet uitblijven, dat daardoor de Arabische arbeiders en boeren mede omhoog getrokken zullen worden en een bedreiging zullen gaan vormen voor de feodale machten. Dit is de oorzaak van een blijvende vijandige houding der Arabische machthebbers.

Het zijn echter niet alleen de Arabische heersers, die de „vredige opbouw“ van Israël in de weg staan, het is de situatie in de gehele wereld. Israël, in het brandpunt van de imperialistische belangenfeer, zal zeker niet uit de maastroom van de politiek der machtigen kunnen blijven. Het kapitalisme heeft de wereld in een situatie gebracht, dat geen enkel land buiten de strijd der heersers kan blijven. Ook Israël zal genoodzaakt zijn kleur te bekennen, voor of tegen Moskou, voor of tegen Washington.

Want ook Israël kan niet zonder kapitaalinvesteringen, teneinde die miljoenen, die nu een tehuis in Palestina zoeken, een bestaan te bieden. Grondstoffen, ijzer en staal, ruwe katoen, petroleum, zijn onontbeerlijk en moeten ingevoerd worden. In deze tijd betekent kapitaalinvestering Dollar-investering. En we weten, waar Amerika met haar Dollars komt, wenst zij de economische en politieke controle. Voor Israël zal geen uitzondering gemaakt worden.

## AFSCHEID

Een van onze Rotterdamse makkers berichtte ons, dat Zaterdag 20 November in een ziekenhuis aldaar overleed Piet de Kramer, nadat hij daar als gevolg van zijn ziekte zeven weken ernstig had moeten lijden. Piet de Kramer behoorde niet tot Spartacus, maar hij stelde in de arbeidersbeweging steeds de grootste belangstelling. Hij bezocht vele van onze bijeenkomsten, waar hij op geheel eigen, zeer impulsieve wijze vaak, aan de discussies deelnam. Wij voldoen daarom gaarne aan het verzoek ook in onze krant afscheid van deze de arbeidersklasse toegewijde kameraad te nemen.

## MACHTELOOSHEID DER ARBEIDERS

Als gevolg van de vele werkzaamheden is een bespreking achterwege gebleven van de vertaling van een artikel, dat onze trouwe kameraad, die regelmatig uit het Frans vertaalt, ons enige maanden geleden toezond en dat was afgedrukt in het Frans-talige blad der Belgische Linkse Communisten, „L'Internationaliste“ van Mei 1948. Het probleem, dat in dit artikel wordt aangesneden en waarin enige malen kennelijk rechtstreeks tegen onze opvattingen werd gepolemiseerd, heeft echter nog niets van zijn actualiteit verloren en wij gaan temeer daarom nog gaarne op de beschouwingen van deze Belgische makkers in, omdat onlangs in een bijeenkomst van één van onze kernen door een niet bij onze bond aangesloten Nederlandse kameraad hetzelfde onderwerp werd besproken, zij het dan, dat deze het juist van de andere kant benaderde. In beide gevallen ging het om de positie van de arbeidersklasse in het huidige kapitalisme en daarbij vooral om de vraag, of een revolutionaire partij noodzakelijk was en wat haar taak was. De belangrijkheid van het probleem der nieuwe strijdorganisaties der arbeidersklasse heeft er toe geleid dat besloten werd, het de volgende conferentie aan de orde te stellen. In zoverre is dan dit artikel dus tevens te zien, als een bescheiden begin van de behandeling van dit onderwerp.

Onze beperkte ruimte veroorlooft ons slechts een globaal overzicht te geven van het bedoelde Belgische artikel, dat dezelfde titel droeg als wij nu gebruiken. Aanleiding was een actie van de vakbond der Belgische boekdrukkers. Maar de beschouwing ging ver buiten dat raam. Inderdaad was deze actie niet meer dan de aanleiding. Vastgesteld werd, dat de leiders van deze vakbond bleven in de lijn van de traditie van de klassenstrijd op het terrein van de economische eisen. Zij brachten de mening tot uiting, dat de vakbonden de belangen van de arbeidersklasse moesten verdedigen, zonder in het minste rekening te houden met de kapitalistische gang van zaken en geen

enkel ogenblik heeft deze vakbond een houding aangenomen ten gunste van het herstel van het kapitalisme, dat slechts kan worden verkregen ten koste van de arbeiders. De leiders bleven bezielde door de revolutionaire syndicalistische geest. Daarbij werd door het blad nadrukkelijk vastgesteld, dat de heersende mening van de aangeslotenen niet anders konden zijn, dan die in de arbeidersklasse in het algemeen.

Ondanks deze krachtige houding van de vakbondsleiding liep tenslotte de actie mis, doordat de regering de tegenover de werkgemers bereikte resultaten annuleerde, waardoor de oude loonvoorwaarden weer van kracht werden.

De les die „L'Internationaliste“ uit deze gebeurtenis-trekt is, dat de vakverenigingsmethoden niet meer voldoende zijn om arbeiders te verwezenlijken. De totalitaire ontwikkeling van de kapitalistische maatschappij naar het staatskapitalisme eist een overeenkomstig richten en herscheppen van de methoden van de klassenstrijd.

Hier echter wijzen zij nadrukkelijk de, ons toegedachte, veronderstelling af, dat de vakbeweging slechts daarom niet meer in staat is, de strijd te leiden, omdat zij een organisatie-type is, gebaseerd op de beroepen.

Verder zegt het blad, dat de nieuwe massas-organisaties gebaseerd op het bedrijf, even onbekwaam zullen zijn tot het leiden van een winstgevende strijd, omdat dat niet afhangt van een vorm van organisatie, maar van de strijdmethoden, van de richting die men aan de strijd geeft.

Het is duidelijk, dat „L'Internationaliste“ hier blijk geeft onze opvattingen niet voldoende te kennen. Want ook wij zijn van mening, dat de oplossing van het probleem niet slechts moet worden gezocht in een verandering van vakorganisatie tot bedrijfsorganisatie. En in dit verband is het goed op te merken, dat de gevaarlijk gebruikte woorden „een overeenkomstig richten en herscheppen van de methoden van de klassenstrijd“ door de oude staatsocialistische richtingen meermalen worden gebezigd, om hun organisaties van het vakbondstype tot het bedrijfsbondstype te reorganiseren. Het

spreekt vanzelf, dat hun verlangen de organisatievormen te richten op „goed“ gecentraliseerde bedrijfswijze organisatie slechts beoogt, de inschakeling van de arbeidersbeweging in het georganiseerde kapitalisme doeltreffender te doen zijn. Het blad maakt dus van onze voorstellingen, overigens menen wij niet te kwader trouw, een karikatuur.

Het vervolgt dan: Heden zijn alle stakingen politieke stakingen geworden. Dat is echter niet door het feit, dat de arbeiders hun strijdmethoden verbeterd hebben; eerder het tegendeel. Elke staking is politiek, omdat er niet één staking is waarmede de staat zich niet bemoeit. Immers de staat is het uitvoerend orgaan geworden van de geleide economie van de bourgeoisie.

Ook hierin zijn wij het, in het algemeen, met „L'Internationaliste“ eens. Dat geldt ook, wanneer zij wijst op de noodzakelijkheid dat de nieuwe arbeidersbeweging zich los moet maken van de nationale ingesteldheid en dus de nationale programma's. Althans, tot zover. Nu echter komen de werkelijke verschillen, die helaas nog bestaan tussen de Linkse communisten, ook wel genoemd „Bordigisten“, en „Spartacisten“ aan het licht. „L'Internationaliste“ zoekt de machteloosheid van de arbeidersbeweging in het feit, dat steeds grotere aantallen arbeiders van het program van de Kommunistische Internationale zijn overgegaan naar de nationale programma's. Dit en het verder volgende feit, dat de Bordigisten de machtsfactor van de arbeidersklasse gebonden achten aan de vorming van een internationale klassepartij (omdat de aanklacht der massa's tegen de staat op de basis van organisatie der massa's altijd slechts tot algemeenheden beperkt blijft) is het wezenlijk verschil tussen hen en Spartacus.

Wie de opvattingen van Spartacus wil begrijpen moet zich eerst realiseren, dat de beginselen van de derde internationale zich in zoverre niet onderscheiden van die van de sociaal-democratie, dat zij beiden de beheersing van de productiemiddelen, de beheersing van het economische leven, niet door de arbeiders zelf, maar door de staat willen. De uitkomsten in het Rusland van heden, de volkomen knechtschap van de arbeidersklasse, vinden hun oorzaak, niet in daar plaats gehad hebbende ideologische wijzigin-

gen, maar in de omstandigheid, dat de staat de heerschappij over de productiemiddelen en dus over het economische en politieke leven heeft. Een terug naar de grondslagen van de derde internationale kan daarom de machteloosheid van de arbeiders niet opheffen, maar slechts bevorderen. Een zodanig terug voert niet naar socialisme, doch naar een totalitair staatskapitalisme.

Alle macht aan de arbeidersraden, dat is geen demagogische leuze, die na de revolutie en de machtsovername door een communistische partij wordt opgeborgen, erger, geliquideerd. Haar doorvoering door de arbeiders zelf kan slechts tot de opbouw van het socialisme leiden.

Het is vanzelfsprekend, dat zulke arbeidersraden — of hoe men ze ook wil noemen — niet maar in een korte revolutionaire periode uit de grond schieten en daarna weer moeten verdwijnen. Ongetwijfeld maakt de organisatie van het kapitalisme, en de grote rol die daarbij de staat speelt, nodig, dat de bewegingen van de arbeidersklasse nieuwe vormen vinden. Daarbij zij direct erkend, dat het niet alleen gaat om nieuwe vormen. Want die nieuwe vormen kunnen slechts grote waarde verkrijgen wanneer nieuwe inzichten in de hoofden van de arbeiders groeien. De zich wijzigende structuur van het kapitalisme zal die groei met zich brengen. Maar ook wij zijn van mening, dat een communistische partij in dat bewustwordingsproces van de klasse, bewustwording omtrent haar eigen dagelijkse strijd en taak nu en in de toekomst, een grote opdracht heeft. De partij moet door regelmatig onderzoek in klare formules de arbeiders dit alles duidelijk maken. Haar leden moeten, gesterkt door het verkregen inzicht, actief aan de klassenstrijd deelnemen. Maar de klassenstrijd biedt alleen dan groter wordende perspectieven, wanneer in de werken de massa het bewustzijn van de noodzaak van zelf-optreden, zelf-beheersing veld wint. Uit de nieuwe strijdorganen, die hun grondslag vinden in de bedrijven, moeten groeien de nieuwe machtsorganen. Dat wil zeggen: strijdorganen en machtsorganen zijn in wezen dezelfde.

Over taak en wezen van de partij, en over de grenzen daaraan gesteld, hopen wij binnenkort nog nader te schrijven.

zen dan, dat in diezelfde stad dertig jaar later voor het eerst van stadswege de kinderen onthaald werden ter gelegenheid van 't feest van St.-Nicolaas, dan begrijpen we wel, dat er andere factoren dan die van kerk en godsdienst in het spel waren.

Het verhaal van Sinterklaas met de arme edelman is heus niet van een gouvernante. Typisch matrozenromantiek.

Een arme edelman had drie mirakelmooie dochters, waar ie erg mee zat. Sinterklaas bezocht 's nachts de kulse maagden en schonk elk tot bruidschat een grote bal GOUD. Gelukkig maar, anders hadden ze prostitutie moeten worden! (Aan dit laatste is duidelijk te zien, dat het matrozen-romantiek is.)

We moeten het optreden van de geheimzinnige outwe heer dus ontdoen van alle religie (anders zouden de Moskouers nog in staat zijn hem voor zichzelf op te eisen) en doodgewoon vergelijken met het aan boord komen van Neptunes. Wij geloven niet, dat er mensen zijn, die principiële bezwaren hebben tegen het traditionele chintje aan de evenaar.

De vraag, die een arbeidersvrouw voorgelegd krijgt, is niet: Krijgt mijn Eduardje geen complexen van dat zwarte podium? Neen voor haar is het probleem: Hoe krijg ik in deze dure rottijd een klein aardigheids voor mijn kinderen, die winkels en bazars vol zien liggen en nog te lang zijn om te begrijpen, dat alles, wat geproduceerd wordt om het leven te verangenameen, niet voor de arbeidersklasse is.

## November 1918

II

Al aanvaardden de sociaal-democratische partijen dus in het begin van de eerste wereldoorlog zonder ernstig verzet de nationalistische godsvrede-politiek der partijleiders, toch ontstonden weldra daartegen weerstanden.

De kleine groep marxisten, die zich rond Gorter, Wijnkoop, Van Ravensteyn en anderen had geschaard, vond plotseling gehoor. Zij werd van een partij op papier een werkelijke partij en deze S.D.P. heeft in het begin van deze oorlogsjaren schitterend werk verricht. Door haar eis van „demobilisatie“ en haar propaganda-leuzen „de vijand staat in het eigen land“ en „liever de nederlaag dan schuldig aan de oorlog“ wist zij heel wat goede krachten tot zich te trekken. Men moet wel bewondering hebben, niet in de eerste plaats voor deze kleine groep, maar wel voor de marxistische methode, die haar in staat had gesteld de gang van zaken zo juist te voorzien. Alleen, het kwam alles veel erger uit dan zij verwacht had. Dat de overgave aan de bourgeoisie zo volledig zou zijn, dat het orgaan van het bolwerk der soc. democratie de S.P.D. nog enkele dagen voor het plotselinge einde gevuld was met grote advertenties, die aanmaanden om op de oorlogslening te tekenen en de bloedige strijd vol te houden, dat hadden zij in 1909 toen zij uit de partij traden waarschijnlijk niet gedacht.

Wel bleek deze uittreding, overigens volkomen gerechtvaardigd. Indien dit niet gebeurd was, was het marxisme hier te lande zeer waarschijnlijk ondergegaan, terwijl het nu door zijn steeds opnieuw toepassingen van de historisch-materialistische methode op schitterende resultaten kan bogen. Men denke bv. aan de voor die tijd juiste zienswijze van de uit de S.D.P. voortgekomen „Hollandse school“ t.a.v. de analyse van de ontwikkeling der russische revolutie, die tegen alle hautaine minachting van haar leiders (de kinderziekte van het Communisme) volkomen bevestigd is geworden.

Toen het einde van de oorlog 1914/1918 kwam, was de oppositie in de sedert 1917 in C.P. omgedoopte S.D.P. in volle gang. De traditie van het Parlementarisme die de leiders der S.D.P. reeds had doen doordringen in gemeenteraden en parlement, had hier ook niet nagelaten zijn stempel op het wezen der partij te drukken. Opheffing der leiders en gelegenheidspolitiek (opportunisme) hadden reeds vóór het uitbreken der Russische Revolutie oppositie verwekt, die in den beginne vooral gericht was tegen het partij kiezen der S.D.P. in het wereldconflict aan de zijde der geallieerden. De oppervlakkige voorstelling, dat Duitsland de oorzaak van het uitbreken van de oorlog was, omdat het de eerste klap had gegeven ging er bij de massa gretig in. Het grootste dagblad hier te lande, „De Telegraaf“ met zijn volksblad, „De Courant“ was een speciaal tegen Duitsland gericht blad geworden en had de „publieke opinie“ danig beïnvloed; de algemene stemming was anti-Duits. Om aanhang te winnen stuurden de leiders van Ravensteyn en Wijnkoop omstreeks 1916 in die richting en meenden de S.D.A.P. op die manier de loef af te steken die een grotere neutraliteit in acht nam, alhoewel haar leden ook voor het overgrote deel door de anti-Duitse stemming waren aangetast.

De gebeurtenissen in Duitsland waar het aan het einde van de oorlog tot radenvorming was gekomen, gaven de leider der Hollandse soc.-democratie een bevleeging. Terwijl zijn partijgenoten in Duitsland bezig waren de raden, die daar ontstaan waren om hals te brengen, had hij het hier op een vergadering in Rotterdam over de overname der macht en schreef aan de raden, die hier helemaal niet waren, allerlei taken toe. Zijn mede-partijbestuurders dachten, dat hij 'n verstand verloren had en brachten hem spoedig tot bezinning; te meer daar er hier in Nederland geen spoor van werkelijke actie te bekennen viel. Buiten enkele grote vergaderingen en beroering in de sociaal-democratische organisatie gebeurde er

## SINTELAAS

zo: „Fantasie is een levensbehoefte voor elk normaal, en zeker voor een opgroeiend mens. Het zou een onderwerp op zichzelf zijn, te belichten hoe het kind juist hier het slachtoffer is van onze van God gegeven kapitalistische samenleving. Maar als dan een jongen van de bak van een ouwe kinderwagen een AUTO heeft gemaakt, of als een meisje zegt tegen een énarmlige pop, dat ze de dokter zal vragen, haar kindje beter te maken, treden de eerlijksheidsapostelen dan naar voren om de kleintjes uit de droom te helpen? Gaan diezelfde mensen niet naar de schouwburg en bioscoop? Is dat dan echt? En zou je het aangenaam vinden, als je net onder de indruk bent van een toneelspeelster, die een enorme zielestrijd uitleeft, dat iemand achter je opmerkt: „Die malle meid, nou die heeft anders maling aan alles!“

Het Sinterklaasfeest is toneel. „Ja“, zegt men, „maar het is tenslotte een Rooms feestje en dan kun je de kinderen ook wel Kerst-, Paas- en Pinksterfeest laten meevieren.“ Hier moeten we wel iets van de levensloop van deze heilige, ook nadat ie al lang ter ziele was, vermelden.

Klaas dan was niet Rooms, om de eenvoudige reden, dat ie er eerder was dan de scheiding tussen Rome en Konstantinopel.

Hij was aartsbisschop van Myra in het tegenwoordige Turkije en nadat ie vanwege de Christenvervolgung door een Romeins ke-

zer lange tijd gevangen gezeten had, stierf hij 6 December 345 (of 352).

Hij werd de beschermheilige van de schippers op de Middellandse Zee en later van alles, wat naar pek en teer rook. Toen nu de tegenstelling tussen de Rooms-Katholieke en de Grieks-Katholieke Kerk, tussen Paus en Patriarch, steeds groter werd, toen ging het er om: Wie zou de gelukkige bezitter van de heilige botjes, de relikwieën, van deze Wonderdoener zijn? Ze lagen daar nog steeds de afgunstige ergernis op te wekken in Klein-Azië, ergernis van de steden aan de Adriatische Zee, die zich om Rome hadden geschaard. Toen zorgden een aantal monniken voor een kleine verrassing. De vrome mannen vermoedden zich als matrozen en wisten de Grieks-Katholieken het gebeente van de goeie Sint handig te ontfutselen. Ze kwamen 9 Mei 1087 daarmee te Bari, een handelsplaats in Zuid-Italië aan en sindsdien is Sinterklaas Roomse. Heilige en vinden we in de handelsteden van West-Europa St.-Nicolaas-kerken, evengoed als in Rusland bijvoorbeeld.

Merkwaardig is, dat in een Calvinistisch land als Holland en Zeeland het Katholieke van dit zeemansnummer helemaal geen bezwaar bleek te zijn om er in te komen. Wanneer we bedenken, dat in 1619 te Dordrecht de synode gehouden werd, waar de Calvinisten definitief hun godsdienst als STAATSGODSDIENST consolideerden, waar de STATENbijbel aan te danken is, en we le-



niets. Dat is de beroemde „phantasie" van Troelstra en mede zijn beruchte vergissing. Evenmin als de S.D.A.P. had de C.P. begrepen dat men bewegingen niet van bovenaf kan maken, tenzij men bewegingen als die van Hitler op het oog heeft en dan gaat het nog maar niet ineens. De C.P. en het Ned. Arb. Secretariaat hadden in de Amsterdamsche Beurs voor de Diamanthandel een grote vergadering en demonstratie uitgeschreven, die gevolgd werd door een optocht langs de kazernes in de Sarphatistraat. Er werd al gauw met scherp geschoten, wat enige slachtoffers eiste. De mensen vluchtten. Toen de Zondagmorgen daarop volgde een protestdemonstratie werd gehouden, die vanaf het Beursplein vertrok, omvatte deze enige honderden mensen, waarvan er gedurende de wandeling zoveel afvielen, dat toen zij achter het Rijksmuseum ontbonden werd, het niet méér dan een oplooplek leek. Zo eindigden de door de leiders van bovenaf gemaakte „bewegingen" in Nederland in de „revolutie-dagen" van November 1918. Van initiatief van de massa's, van zelfstandig optreden der klasse was hier geen sprake.

In Duitsland daarentegen was wel beweging ontstaan. Het parlementarisme en de leiders-politiek hadden nog niet bewerkt, dat de arbeiders, stilzittend alle ellende, die de oorlog over hen had uitgestort, verdreegen. In Januari 1918 waren er stakingen geweest in de munitie-fabrieken, die de regering als waarschuwing hadden gediend. Hoe precies het einde kwam is moeilijk te zeggen doch zeker is, dat het oplossen van het front samenviel met het in bezitnemen van de vloot door de matrozen; de vloot die uitgevaren was om in een laatste wanhoopspoging van het keizerlijke régime de Engelse slag te leveren. Van een ordelijke terugtocht van het leger was geen sprake. Grote troepen trokken dwars door Limburg, waar een levendige handel gedreven werd in Duitse wapens. In Sittard zag men ze openlijk in de winkels te koop liggen. Wij mogen dus gerust zeggen, dat de Duitse arbeiders een einde aan de oorlog maakten en wel van onderen op. De meest bekende figuren, die de uitdrukking gaven aan de revolutionaire tendens in het proletariaat, gedurende en na de oorlog waren Rosa Luxemburg en Karl Liebknecht.

Consequent zetten zij met het radicale gedeelte der arbeidersklasse dat met hen de Spartacusbond in het leven had geroepen, de strijd door, na afloop van de oorlog tegen de sociaal democratische regering van Ebert en Scheidemann, die de contra-revolutie verzetwoordigden. Ebert was zelfs tegen het heengaan van de Keizer en Scheidemann riep de republiek uit, om de revolutionairen onder Rosa en Liebknecht de wind uit de zeilen te nemen. De Onafhankelijke Soc. Dem. Partij, die zich van de oude partij sedert 1917 had afgescheiden en die toen het bleek, dat Duitsland de oorlog niet zou winnen ook tegen de oorlogs-credieten was gaan stemmen, diende om het revolutionaire verzet op te vangen en in parlementaire banen te leiden. De Spartacusbond was anti-parlementair. Scherp waren de aanvallen vooral van Rosa Luxemburg op de leiders van die partij, waar o.a. ook Karl Kautsky toe hoorde. Wij weten dat Karl Liebknecht en Rosa te zamen met het strijdend gedeelte van de arbeidersklasse onderling en onder toezicht en zelfs aanzetting van de sociaal-democratische pers werden zij door een officieren-troep vermoord.

Dit was het verschil tussen het einde van de eerste en de tweede wereldoorlog. De tijd tussen de beide wereldoorlogen heeft de arbeidersklasse in Duitsland geen goed gedaan. Door de krachten die zij zelf beschermd en gekweekt heeft, is de Duitse sociaal-democratie ten slotte vernietigd. De Duitse arbeidersklasse door haar opgevoed in discipline aan de partij, parlementarisme, leidersverering en afzien van alle zelfstandig optreden, stak geen hand meer uit toen Hitler de soc. dem. partij in 1933 vernietigde. Dat had zij nog wel gedaan, toen twaalf jaar daarvoor de sociaal-democratische regering door de Duitse officieren was weggejaagd en door het uit-

## Van proefabonné tot abonné

Nog een enkel woord tot onze proefabonnees, die wij met dit nummer voor de vierde maal ons blad toezonden. Wij hopen, dat het niet de laatste maal is dat zij ons blad ontvangen, maar dat zij ons nu direct even berichten, dat wij hen als abonné mogen noteren.

• Laten wij nog even releveren, wat wij in onze vorige artikeltjes schreven. „Spartacus" beoogt de crisis, die de arbeidersbeweging doormaakt, door historisch-materialistisch onderzoek te leren begrijpen, omdat het begrijpen voorwaarde is, om tot een nieuwe strijdbare, op het socialisme gerichte, beweging te komen. De resultaten van die onderzoeken wil zij dan in de arbeidersklasse dragen. Haar leden kunnen, gesterkt door de gewonnen inzichten, beter hun plicht in de klassenstrijd vervullen. Een van de fundamentele punten die in de loop der jaren door revolutionairen werd opgemerkt is, dat de oude stelling, dat de uitbuiting alleen kan worden opgeheven, wanneer de arbeiders zelf en collectief de productiemiddelen beheersen, een veel dieper betekenis heeft, dan in het verleden in het algemeen werd gedacht. De ontwikkeling van het kapitalisme bracht mede, dat ook door de arbeiders de staat werd gezien als een instrument, dat zij zouden kunnen benutten om tot socialisme te komen. Eigenlijk werd de staat gezien als een (mogelijk) orgaan van de gemeenschap. Onder de nu groeiende kapitalistische verhoudingen blijkt echter meer dan ooit, dat hij een onderdrukkingapparaat is. Nu hij steeds meer het economische en sociale leven gaat leiden en beheersen, wordt de arbeidersklasse door zijn optreden, ja vaak rechtstreeks door hem, veel scherper uitgebuit, dan in de bloeiperiode van het kapitalisme. De diepere betekenis van de gedachte, dat de arbeidersklasse zelf de productiemiddelen moet beheersen, blijkt nu uit de pogingen van de klasse om zelfstandig strijd te voeren en door haarzelf beheerste organen voor die strijd te scheppen.

Die nieuwe vormen van strijd, die nieuwe strijdorganen, vaak nog maar van

breken van geweldige stakingen tegen deze staatsgreep snel het roer weer in handen kon nemen. Haar contra-revolutionaire traditie getrouw, verbond de sociaal-democratie zich toen, met haar belagers van gisteren en richte onder de arbeiders van de Ruhr, die met hun snel georganiseerd verzet de militairen nederlaag op nederlaag hadden toegebracht, een waar bloedbad aan, nadat zij ze eerst te zamen met de communisten met parlementaire middelen (de beruchte Bielefelder overeenkomst) verdeeld had. Steeds wanneer de Duitse arbeiders blijk gaven van te willen strijden, vervulde de sociaal-democratie de rol van domper of bestrijder van het verzet. Is het te verwonderen, dat een klasse, die zo opgevoed is geworden, niet in staat was zich met de geest en met de daad tegen het nationaal-socialisme te weren, en de sociaal-democratie na zich de vijandschap en de onverschilligheid van de arbeidersklasse op de hals gehaald te hebben een roemloos einde vond? De parlementaire middelen die zij nog tegen het nationaal-socialisme trachtte aan te wenden, waren slechts stuiprekingen van de naderende dood.

tijdelijk karakter, wijzen de weg naar blijvende eigen machtsorganen, die niet alleen om het directe bestaanspeil, zelfs niet alleen voor de socialistische revolutie nodig zijn, maar die ook de collectivistische proletarische orde van de toekomst zullen moeten dragen.

Zowel voor de dagelijkse strijd, als voor het verwezenlijken van een nieuwe orde, gebaseerd op een productie naar de behoeften der werkers, is dus het uitdragen van deze nieuwe inzichten van geweldige betekenis.

Immers de klasse kan op de duur en in het algemeen alleen dan met succes haar strijd voeren, wanneer zij een juist begrip heeft van haar positie. Zij kan alleen dan haar strijd richten op het socialisme, wanneer zij weet, dat dit socialisme totaal andere economische grondslagen voor het productie- en distributieproces zal hebben dan het kapitalisme.

Daarom zal de lezer voor zover de ruimte van Spartacus dat toelaat, en met aller hulp hopen wij er toch nog eens in te slagen die te vergroten, daarin steeds onderwerpen behandeld vinden, die hem het gemakkelijker maken zich een oordeel te vormen, hoe de strijd van de klasse gevoerd moet worden, aan welke eisen de strijdorganisaties moeten voldoen, hoe de situatie van het kapitalisme nationaal en internationaal is en hoe wij, arbeiders in het klassefront, het socialisme kunnen bevorderen.

Wanneer wij spreken van gemakkelijker, dan bedoelen wij niet gemakkelijker in de platte zin van het woord. Gemakkelijker zullen wij het socialisme nimmer bereiken. Maar dat socialisme, een maatschappij van vrije en gelijke en toch collectieve werkers, kunnen we alleen zelf veroveren. En wie dat mede wil verwezenlijken moet weten wat hij wil. Aan dit weten, ja aan het zoeken naar dit weten, wil Spartacus bijdragen. Is dat de moeite waard, abonneert U dan. Betoont dan, door Uw verder actief medeleven, door met vragen en opmerkingen te komen, dat U wilt medewerken aan ons gezamenlijk streven. We moeten het immers zelf doen!

### Lezersvergadering te Amsterdam

Voor onze lezers en proefabonnees houden wij op Vrijdag 10 December a.s. een bijeenkomst, waar wij als onderwerp behandelen: De Positie van de arbeidersklasse en onze taak.

Ruime gelegenheid voor discussie.

De bijeenkomst, die gehouden wordt in Krasnapolsky, vangt om acht uur precies aan.

Voor al onze proefabonnees, die belangstelling kregen voor onze lectuur, worden uitgenodigd deze samenkomst te bezoeken.

Werft nieuwe abonnees voor „Spartacus"

11 DECEMBER 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 49

# SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur  
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:  
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.  
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.  
„De Vlam", postgiro 168797 te A'dam

## AMERIKA IN EUROPA

De positie van Europa in de wereld is tengevolge van de Tweede Wereldoorlog volkomen gewijzigd. De Europese staten, die gedurende verscheidene eeuwen de vrijwel onbestreden heerschappij hebben gevoerd over de aarde, hebben de hegemonie thans aan Amerika moeten afstaan. Deze machtsverschuiving is feitelijk reeds tijdens de Eerste Wereldoorlog begonnen. Tijdens de laatste oorlog is zij echter zover voltooid, dat Europa, met uitzondering van Rusland, als factor in de wereldpolitiek nauwelijks meer schijnt mee te tellen. In elk geval is Europa in volkomen afhankelijkheid van Amerika gekomen.

Deze afhankelijkheid is niet in de eerste plaats een politieke. Slechts in enkele uitzonderingsgevallen, zoals in Griekenland en in Italië (en natuurlijk in Duitsland) heeft Amerika zich rechtstreeks en openlijk bemoeid met de interne politieke aangelegenheden der Europese staten. Nog steeds wordt de soevereiniteit van de Europese staten officieel erkend en in theorie zijn deze staten even zelfstandig als ze ooit geweest zijn. Maar economisch is Europa geheel afhankelijk geworden. Dit werelddeel, dat het kapitalisme heeft voortgebracht en dat in die tijd de productiecapaciteit der wereld verduizendvoudigde, dat door zijn massale en goedkope waren de wereld aan zich onderwierp, ziet thans zijn productieapparaat grotendeels verwoest, terwijl de overgebleven resten hopeloos verouderd zijn in vergelijking tot de in de Tweede Wereldoorlog opnieuw gemoderniseerde Amerikaanse industrie. Bovendien ondervindt de economie nog grotere moeilijkheden door een enorm gestegen schuldenlast en belemmeringen in het goederenverkeer, zoals die hun uitdrukking vinden in deviezenbepalingen, contingenten en andere beperkingen.

Europa werkt thans aan zijn „opbouw". Deze „opbouw" voltrekt zich, voor zover het West-Europa betreft, door de steun van Amerika. Door middel van het Marshall-plan worden aan

Europa grote credieten verstrekt, waardoor het de voor zijn „opbouw" benodigde grondstoffen, machines en levensmiddelen uit Amerika zal kunnen invoeren.

Het wordt vaak zo voorgesteld, alsof het Marshall-plan een soort liefdadigheid van de zijde van Amerika zou zijn. In werkelijkheid betekent het de verwezenlijking van enorme Amerikaanse kapitalistische belangen. Door het Marshall-plan wordt het Amerika mogelijk gemaakt zijn export te vergroten en daardoor zijn industrie draaiende te houden. Ongetwijfeld is het waar, dat Amerika slechts ongeveer een tiende deel van zijn totale productie exporteert. Toch is deze export voor bepaalde delen van de Amerikaanse industrie van de grootste betekenis. En wat nog belangrijker is, het Marshall-plan schept de mogelijkheid, de winsten die in de Amerikaanse industrie zijn gemaakt op nieuw productief te maken. Het verstreken van credieten aan het buitenland wordt mogelijk gemaakt doordat de Amerikaanse industrie zelf winst oplevert. Deze winsten, in Europa belegd, maken hier nieuwe productie en dus het maken van nieuwe winst mogelijk. Op deze wijze wordt Europa feitelijk opgenomen in de Amerikaanse economische expansie. Het feit, dat de uitbuiting hier zich voltrekt door tussenkomst van de Europese bourgeoisie, kan hier niets aan veranderen. De grote schuldverplichting, die Europa t.a.v. Amerika moet aangaan, betekent dat de Amerikaanse bezittende klasse in de vorm van rentebetalingen aanspraak kan maken op een aanzienlijk deel van de in Europa gerealiseerde meerwaarde. De met behulp van Amerikaanse credieten in Europa opnieuw opgebouwde industrie, dient ook als onderpand voor de door Amerika verstrekte voorschotten. Door de tegenwoordige Amerikaanse economische politiek, waarvan het Marshall-plan een onderdeel is, wordt Europa langzaam veranderd in een kapitalistische ontwikkelde kolonie van het Amerikaanse kapitaal.

Het probleem doet zich echter voor, dat deze gehele expansie van het Amerikaanse productie-systeem op Europees gebied geen zin heeft, wanneer de Europese industrie niet in staat is zijn winsten te realiseren, door zijn producten op de internationale markt te verkopen. Weliswaar heet het in de propaganda, dat het de bedoeling van het Marshall-plan is „Europa op eigen benen te doen staan", maar deze formulering is misleidend. De ontwikkeling van een autonoom Europa, dat geheel in zijn behoeften kan voorzien en daarom ook geen buitenlandse handel meer nodig heeft, is niet in overeenstemming met de Amerikaanse belangen. Want op deze wijze zou Europa niet in staat zijn, zijn schuldverplichtingen tegenover Amerika na te komen. Europa kan aan deze verplichtingen immers alleen voldoen, wanneer het goederen naar Amerika kan uitvoeren, of wanneer het de beschikking heeft over internationale valuta, die ook slechts kan worden verkregen door export naar niet-Europese landen. Daarom is het voor Amerika noodzakelijk, dat de Europese industrie erop wordt ingericht, dat hij aan de wereldmarkt kan deelnemen.

Op dit punt doet zich echter een tegenspraak voor, die naar het schijnt steeds duidelijker door de leiders van de Amerikaanse economie wordt begrepen. De drang, Europa met behulp van Amerikaans kapitaal weer op te bouwen, die ten dele te begrijpen is in het raam van de Amerikaanse strijd tegen Rusland, is ook voor een groot deel toe te schrijven aan de dwang tot export van de Amerikaanse industrie. Amerika zelf is echter niet in staat veel Europese producten op te nemen. Door de wederopbouw van Europa te bewerkstelligen, schept het in werkelijkheid een nieuwe industrie, die straks als concurrent van de Amerikaanse industrie zal optreden op de wereldmarkt. Wanneer de groei van de Europese industrie ertoe zou leiden, dat de Amerikaanse industrie zelf haar exportmogelijkheden ziet inkrimpen, zou het resultaat van deze gehele ontwikkeling juist het tegendeel zijn, van wat men in Amerika hiervan hoopt te verwachten.

Daarom is men in Amerika reeds